

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1

Skanska ortstij

upptecknade och samlade

av

Fage de la Motte.

Ordstij.
Ordspråk
Fälerätt

sid. 6.

" 14.

" 36.

98 sid.

De ortoj, som här föts sammans, ha upptecknats under åren 1919-29. De kunna ej lokaliseras till en bestämd ort, men de höra i så måtto ihop, att de utau något medantag upptecknats efter medlemmarna av en och samma system-krets (med födelse i 1857-69).

De sex systemen - bland vilka min moder, som ursprungligen pågickat detta uppteckningsarbete, och som launnat det alla mesta materialet - ha varit upp vid Långs gård (Skabersjö's sin).

Deras moder (f. i Dalby 1830) kunde man allmänt som synnerligen "rapprasad"; hon kunde, när det gällde ortoj eller "smack" eljest, enligt vad man sagt, förmligen "raa äpp". Från henne torde den sedes övervägande delen av ortojen stamma. Givetvis ha inflytelsen gjort sig gällande också från andra personer, men flera skäl tala för att det mesta av det upptecknade är all förä tillbaka till en och samma källa.

Ortojen ha med ett par undantag upptäckts på landsmil, och upptäckarna ha använt en stavning, som såhl att i möjligaste mån återgiva dialekten.

Språket är det, som talades i meddelarnas hem. Det skilde sig något från ortens. När sin moder hade barnen sålunda lät att säga "äbble", under det att man eljest bland folk på platsen sade "ebbe". Och så kom de det hända, att kamraterna i skolan sökte petas med dem genom att säga: "ti haggarens - fadern var 'haggare' vid Ebbarp - har di äbbeltrå, någö som, inom parentes sagt, ej var sant.

De ortojen skiljes ordstaden, de som innehålla ett "sa den eller den", låta från de övriga. Mellan ordspråk och talesätt är dock ett gränser på flytande. Jag har dock gjort skillnad mellan ordspråk och talesätt, och av de senare har jag till olika avdelningar fört dem, som ha en stående formulering, och dem, som ändra sig efter de situationer, i vilka de användas.

das. Inkonsekvenser vid indelningen har dock ej
kunat undvikas.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

En antal ortaj, som blivit förbisedda, eller som
upptecknats, fört sedan konstateringen av de öv-
riga del rum, meddelas här till i ett gemensamt
tillägg.

Da denna samling av ortaj ej är avsedd för trycket,
har upptecknaren ej vågt undan för "verba turpia".

Förklaringar ha i en del fall bifogats ortajen.
Givelsis är de ej alltid tillfyllestgående; ofta
har ett ortaj flera nyanser, och förklaringer kom-
mer då att anta både en eller annan av dessa.

Tortajen ingå ofta s. k. språkvin, t. ex. (di va olja
ti) sinj a spinj; (hann) kaga a kajsu (samma
hann skulle ha alla sudderna i k); (hann har) lår

5

2702

å Läjja (sämum itt osjället farakräj); vau å arimij (ska ha
im svinij) o. s. v.

Skjga andra upptecknade språkriim mä aubivas här,
dä de ej kommit med bland det efterföljande: hiebb
sämum kabb, sludder å slammus, rea å redon, flya
å flauuja, lost å lerjoja, ti spene å rist, blappa
å klait, knuder å kalsjimmij, trint å trant
(å alualant).

Summa den 20 sept. 1929

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESMUSEUM

2702

6

RECEIVED
FEB 10 1944
LIBRARY

Ordina?

alla en väj, så tjärningen, slapple jästlingarna t'roen.
 kulliska jarras ätte mää (el. stettin me mätta), så
 skräddaren, piska sin kvinnja me alnen.

Bätter brots am rälös, så tjärningen, tärde bored
 me katten.

Darr e lant did, så tjärningen, paja po manen
 de e bra sämm de e, så hann, sämm hadde ill i härd.
 de e färsjal på sjöer, så hann, sämm sea me stö-
 ven.

de e gått i fä sidda, så skräddaren, man han had a
 klippot en konnna.

de e jögarna väl hann e yer, så fan ämm boredan.
 de e jost ätte mitte et ho, så byttjaren ämm
 ämm bared.

de e lant framme, så tjärningen, så te t'bagu.
 de fai ble sämm de hann, så prästten, doppe glat-
 ten fan te sjillingj.

de går väc yer, så hann, sämm gjorde i sjön.
 de jirre i ändan, så pepstogaren.

De jittj man me hærke, så tjjjaren, slag lorten.

De jällen ungen hærst, så skomagaren, åd välling me
sylen.

De klanen i uiter, så tjarringen, när honn titen i
väster.

De kanner i jann i kaga, så mullaren, sjeð (el. spott-
ta) i binnjen.

De räjnar å bles, så pian, när honn piss å fös.

De smäger liavall kar, så pian, tjuste täcken.

De tar se, så pågen ännu skriganed.

De va en konng å fös se, så konnjen ännu varjonagen.

De va galant, så Ola Kull.

De va gått en lå, så daun lade, sad i saunjen.

De va gått väred nille vria se, ti ja ska ännu i-
jann, så tjarringen, saunne hadde modvar, när honn
jittj bant.

De va itt gått tag, så tjarringen, när honn blädde
se i roven.

De va meningon, så mullaren, sjeð (el. spotta) i skrennjen.

2702

De va när yad, sa benen, so kalen i roven.

De va när yad, sa pägen, satte roven i iden.

So va rolet daun tiden, de va a, sa ringjaren, trit
la när fra Gärretorned.

Di bodde varmer a klen, sa koringjan aum les-
taunen.

Du e go, sa katten ti rinappen.

Daun illa järre, hann far, sa thos.

Den, som swag a, aler kal, säger Pyrak.

En gjit i en spann vauer, sin Johann.

En ska ha en go tid, aum en ska kunna gå po van-
ned, sa tjarringen, när hann sjonk.

En ska ha nåd roled, sa tjarringen, när hann vad
a kräj (=gräl).

En smäl a en klunn, sin Junns.

Gus fra, sa benen, kamm fra Gärretjen.

Galt, sa Leo, fittj po trulen.

Galt a få lita hent po se, sa tjarringen, vander
Sarken.

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hann e jounn, sa stensattaren.

Hann e po hanningen, sa bryggjaren.

Hann e polerad, sa smitejaren.

Hann e postiojen, sa malaren.

Hann e po stoulauna, sa skomagaren.

Hann e po tie kvaert, sa nemagaren.

Hann har lad en knapp i varsten, sa skradaren.

(Ta och en so yrkesmannen har, som synes, sit sat
att uttrycka sig om den, som ar berusad.)

Ki, sa skradaren, a sa fro's hann, a sa ta hann
en peis omus, a sa no's hann.

Kite, ittje tjuppt, sa kin, naar hann stal.

Koll po helu a koll po veisten, sir Kristen.

Lamma, sa Pau ti jassen.

Tunngangen va ti varst (el. va varstau ti), sa
bonen, hann fra tjartjan.

Tra, ira, sa bonen, jity i valle me sin mind
ho.

Ja happar de, sa hann, saum happa i sijn.

Ja ska jag ännu jätta fälek å de, didd ofe, va
 konen, slo i jel kalen.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Jarreta i mäj, så knivarpägen (el. pägakniven).

Jo, jo, sa Tjåus konung, när hann drack vana

Jakla i häpp, sa Svann Tjåu.

Blorna i (el. Blöven) i, sa katten, spånnde i isen.

Lite ti, sa Tjanns.

Lytta tråger maam, sa hin, råga klagen.

Meed skrij å lide ou, sa Fan, klippste griten.

Ni ska emte tro'ed, sir Tjåder, när hann ty-
 ver. (Tjåder var en lantbrukare i Skabersjö. Han
 var kallad som en "stor löjkonung". När man sade till
 honom: nu tyver du Tjåder, brukade han svara:
 ni ska emte tro'ed.)

Mu bärrjas de, sa hann, såmm vilt bjärren.

Mu e de jort, sa hann, såmm färsor se.

Mu e de stid me vilstaned, sa hann, såmm skar
 flåbben å se (el. såmm fitj; flåbben i jule).

Mu e hann härr i jaun, sa skreddaren åmm spåjed.

Mu gör vi, sa bosser, när haan tre.

Mu va dan eunte mer i jänu, sa tjyven, to dören.

Omgdomen kasar, sa tjarringen, häppa yer
hallmsträed.

Ruter ut, sa glasmasstaren.

Skål, sa gläden, slag bosser.

Skål, sa Pan (el. Poll) Koro, när haan smusa.

Skål, sa skomagaren, draet an blödebalen.

På haan har de saded, sa picen, när haan
slad kared itu.

På ska ti tas, sa haan, säum to kröus me
tärna.

På ska di tas, sa smen, to lusen me tärngen.

Säum e di, sa tyffjaren äum lusen, di e gräs
di jädlana.

Tjör i vinnj, sa blomkerpen.

Trå muss i itt kammer, sir kauer.

Tu har dinne mareustungen blöd an, sa
korinjan i kvällningen.

2702

LUND'S UNIVERSITETS
BOKMINNESARKIV

13

19

Vi prästerskar, så kläckaren.

Vi träffs, när vi träfs, så tyvren ti' domaren.

Vår, så Tjälman. (Weiland var en smickare i Skar-
kersjö).

Vår å en brua sin sjittj, så pian, hadde vaggas me
i tjuvsten.

Vår å en i sitt fack, så Hans tyv.

Vår me dunn, så kläckaren, pitj en bysknapp
i häven.

Vår me clann, så Parr Torsen ännu bysknappen.

2702

14

LINEN ANDERSTÄMMT
FOLKNINNEBOKEN

Ordspråk.

Alla häffar tar en fjädes ämne.

Alla kann enute karrar, darr får va nån ti' a ploja.

Alla sko ryp enute yer en last.

Alla vin e bränta i märtje.

Alla tjänner apau, apau tjänner iinjor.

Allbnastad a aukelsar vana, så länge varden står.

Allbnastad a autjemanna sorg går fort yer.

Alli, alli så lide, så e de lize.

Alli, alli så nåa, så fjäder de iinjor vana.

Allt har en ämne, nån pulser har to.

Allt, sänne fylles, de foder.

Allt för blot är största tok.

Allt iinjor fär gäs, nån alli får gäs tårbo.

Allt iinjor blån dänne nyene (= nånne).

Allra är, andra här.

Allraja, nån du e onig, så slipper du, nån du e

gammal a tonng.

Allt en ligger i villacinjor.

Kosides bo e baste no. ?

Baru giva barnliga gærningar. ?

Mo e allri tjækare æm vamm, æm æ e allri i
zunut.

Blåmar æ se me æjner, bla æ æppeden æm svir.

Bærja æ æ knappæl, sluta æ æ søllvæskæl.

(Om stød.)

Bærjan e allri ænder lig. ?

Bæte e bra, hinner e baste. ?

Bæter harremann æ sa æm stakkal i æm i ti:

Bæter sænt æm allri.

Bøj vigrer, mæm slæm e grøn, sa blæm bode
fager i sijn.

Dær dær e næd, dær spills næd.

Dær e fallskæd i ætt u dæm i tjærnemiljøj;
dæm e hættæn vamm.

Dær e iinjæn ke pø iten. sa læmje rommææn i sa læm.

Dær e kall, dær kätten har sødded.

Darr e många konungar ännu riddar.

Darr e sjillaad po darring Salomo ä Jöran Kallarengare.

Darr'ed Finns jariteromur, Finns säunjaromur.

Darr en fäst bled an me sjönbeder e i ansäjtad.

De ble en ren do ä la jäst trä i jell se.

De bästa e bra näck.

De e betänjilet ä va noundemam ä tria po tjapp.

De e bäter me er liden välrijnad bid ännu itt

stort färbaunad stittje.

De e bäter ä iunjer ko ha ännu ä ridda till äpp
ä molka.

It ä bäter ätt liden orate ännu giva orate.

De e bäter ä ta itt sjitt or ännu ä färkaste

se.

De e bäter ä ta maren/ännu nesau ännu kvaler
ännu roven (=bättre ätt utfrä ätt arbete geast på
dagen ätt ätt uppskjuta det till kvalen).

De e bätter ä va bra gämes än dället aganes.

De e bätter ä va ena barn än ena öj.

De e domut ä ha konung ä jö sal.

De e eunte alla säilers trä, sämm dær ti träsko.

De e eunte bageda var da.

De e eunte farled me däm pullvan, sämm e
fär läung.

De e eunte farled, mer än mäs hus bräuner
ä fäuk vävräuner.

De e eunte farled (=sväit) ä sjära brea rummet
än aurastai. (=remmar)

De e eunte katesjit, de konungen järk.

De e farled ä få lus i skinnj pallser.

De e injeu kräg fär en pig ä gå i ite arta-
laur.

De e stort me di store, di bär fite ä brö i loruman.

De e yutjelet ä hörä myjj kostä, di hars ä träunge
brust.

De faller an se sal hia sämmen gamla hus.

De finjs eunte så drunnet so, så de eunte finjs
hja skabbed arne. (Mittre har varje flicka utpitt
än be gift.)

De finjs fler bragede honngar ännu prästans,
Mäckarens har en.

De fäseta en ble blinnj pro e po yener.

De har vadd i sätj, iinjjan de hämm i posse.

De järre eunte mäd, honn'en ser red, bärre en
kann eda bra.

De lided e, ska hojt saltes.

De liden, männ de skrider.

De smätj's, ad däm, sämm e djiden, tar H
ti roven.

De ska meed ti näck, männ mer ti jär meed.

De ska skarp med ti skabbede honngar.

De, sämm fäset hämm i sätj, hämm seitt
än.

No, säum mer än nesan i mängen, bli enute
spilled.

di gammle studan har di häraste hornen.

di hennigana, säum jör mast, e alla raddast.

di lade å di fede, di dojer å hede.

di tie di rår bodde här å i hälvatse.

di tie di rår, får di ha går.

di stäste slårana har säum stäste turen.

Säum asane kämmer hä fort säum säum

karane.

Säum dan enute lyf far å mor, får ly trämm
mer å kalshinnj (= får låna sig lyda under ever-
eisen).

Säum de lina färtuå, allen de stora får.

Säum ene rammene haaka enute ud yenen
po säum aure.

Säum ene tyjjaren fäntyda, säum aure
stää vi dören.

2702

21²¹

Dåm ene tyttjer ännu ite, Säim auro ännu ite
aned, ä duffer blei all mad eder ä alla töser
jutta.

Dåm konungen, en när ti skänen, brider emte
många jur.

Dåm kosen, Säim kolan, får nåd, måm
dåm, Säim tier, får emte.

Dåm kämmen emte får sent, Säim häjde
se vi jus.

Dåm kämmen allti framme, Säim kämmen
drivandes om stunda.

Den nydige, felar och.

Dåm nåd lest ä nåd kamm, tar se allti fram.

Dåm, Säim e galen ätte sall, e galen ätte
fruentimmer (el. kara).

Dåm, Säim emte eder se matte, Nittejar se emte
matte i håller.

2702

Dånn, sånn eunte har lest ä eunte rest, hann blev
allti suest.

Dånn, sånn eunte hann tåna de klia, fæi tåna
de vies.

Dånn, sånn eunte passas so, nån med van-
kar, fæi litta, sarr fadad har städ.

Dånn, sånn eunte ter äpp me monnen (el. y-
ener), fæi te äpp me pungen.

Dånn, sånn eunte ta vara po styvern, fæi
allri dalern.

Dånn, sånn frågar ätte de hann vidd (el. ätte
sit eed vidd!), blev eunte blägare änn hann e.

Dånn, sånn går i bærjen, går i sårjen.

Dånn, sånn har brö, hann bys brö.

Dånn, sånn har en stor monng, fæi ässe ha
en starrtj ryll.

Dånn, sånn har gått änn smör, lårjen sånn
i kälern.

2702

Dåm, såm har mevar, när han fiver, i
moder, när han rojar tobak, han sål mitta
än rojar.

Dåm, såm jummer ti mata, jummer tikatta.
Dåm, såm jærre ti itt får, bles äppet in ullva.
Dåm, såm jyver, hann sjæl, do stån alesi fel.
Dåm, såm kåmmer i rosed å i råved (=ro-
pet), kåmmer seet eller allri åved.

Dåm, såm lided fårman, hann ringed får.

Dåm, såm spar, hann han.

Dåm, såm språnjer se te gåunga åm dan,
han allri nån hållsa fel. han emute hållvan en
tåmme).

Dau, som stån den vage bi, nå det gånner, över
ger Herren ej heller.

Dåm, såm stån po tur, hör sin en natur.

Dau, som sviker i dryckjon, sviker ook i andron
styckjon.

2702

Dånn, sämm vill ha aut, va hann ser, får grada,
 när aura ler.

Dånn, sämm åinn vaddan vill va grana,
 får va åinn sändan, sämm hann kanna.

Dånn vidd bält, var skon klamma, sämm
 har dånn po.

Dånn vantar eunte får länje, sämm vantar
 tau po nåd gata.

Den är nite väi ate locka, som gärna efter vill
 hoppa.

Drömmar finns som stormar.

Du ska eunte ta hatten ån, färre du ser karren
 i dören.

Dållt fallk har allti brät.

Dålli kläckare, sämm eunte vidd, va pass-
 tens har ti nudda.

Om vi ens bröra, ska vi ens käl suä.

En ann kann va så go sämm en gas.

En behöver emute så ogress, de väser måls liq vas?

En får låna se karyva, rånjan en kamm gr.

En får te seden, slarr en kammmer.

En kamm allri va gla, får bost samm en lij.
jer, ska en äpp ä eda.

En kamm emute bejara tall äu tråbaska.

En kamm emute få mer änn the mark tall änn
tråbask.

En kamm liars järna unika se en skuda samm
en bad.

En kamm sputta po en sten, ti' kamm bla arri
let väd).

En kar stas ti' sitt ov, en tyjjenann ti' sin poote.

En lad dräng ä en varrum sang e emute latta
ä sjilla ad.

En liden jär med, samm en stor vämm se.

En län, så länge en lover, ä får pitk, så länge
en län.

2702

En lojhall e en ungen sauning sjældi.

En ung kann snart deⁿ aⁿ en gammel kann eun-
te kanje lova.

En ser di po vajana gån man eunte di i glog-
gama stån.

En sier atte sago a jyver atte loju.

En sjån eunte daime kagan, en har ti hers.

En sjån så læe pis ti sin en rov.

En ska eunte by kagarebarne bro?

En ska eunte no gæt i ont.

En ska ha en go to a flada sko, aimm en ska
kenna gå po vanned.

En ska tjåuna tosiuja po nød.

En tomme jær eunte så lide po en neser, aimm
daime e læung fær.

En ridd, va en har, man en ridd eunte, va
en fæi.

2702

En vill emte eda, dan di har beded, man en
fai eda, va di har sjeded. (Kegulligen om mors.)
Fisens fai bles faist fiteu var.
Traumad mad smager basit.
Fragau e fri, amu dan e arli.
Fairsoren timj gai marast faist se.
Fartrudna bida smager basit (el. bidd en an).
Faisl faick, sien fe, sien di, samu baten e.
Faisl faick, sien jarsing.
Gammla haunkater e varast.
Gammla katta kaun esse lava millig.
Gammal red och gammal drast pryda gammal
bonde basit.
Lo vara e allti tonng.
Gai en edanes, kaumer en gradanes.
Har en ed emte i boeded, fai en ha'ed i benen.
Har en konged yer konngen, sa himjen en yer
konmpan esse.

2702

Thounga ä harrä staujer eunte ätte se.

Honra daler ä en samma, de kann ässe dra.
(Man kan allsö gärna gifta sig med en "små", bara
hon kan pengar.)

Hus e bätter ängära. (Lages vid väder.)

Hused e bätter änn hela vängar. (de föreg.)

Hutt e eunte butt.

Här en värien se, ä här en vännen se, kan en
konungam bag.

Här lynt de e i skauer, e dan allt nåd
trä, sämmu knogar. (Alla äs inte nöjda.)

Tbritt po aned eder dan fluer (el. går en me
träben).

Tnyed out, sämmu eunte kan nåd gåta me H.

Tnyer e grannar änn sämm, sämma bänator
se en gäng i ugar.

Tille ä släfore ska en passa po.

Tiv se i bāj, får en håla straj.

Jø mer en stryger en katte pō kommpau, jø højare
 sätter hann daam (el. jø mer påjer hann me daam
 el. jø mer sätter hann daam i varel).

Joren e allti frusset jæn lade win.

Kattene tjener frun a herongen karrer.

Mlåkkarefar fai allti bestyr, han fai lara
 barnen, ad två gåungu två e fyra.

Klån en en so i purpur, e hann so aundå.

Kånsterna e många, bæn di bli krati
 brugade.

Kånsterna e många, kneper fler.

Lille hør itt barn, minner en to sinj.

Litt pō sue kånner iunjer ve, måm pent
 pō twart e eunte vart.

Låven e aili, håler bessæli.

Låt fittj (el. fäd), låt fittj (el. gäd).

Mad e de bästa en hann fai, næn en e null-
 ten.

Maus vilja är maus råd.

Många slappar honger, får haus hares fjell.

Måtti pussa e bätt, äuntan de e än måi ana
hast.

Städ ti nåd, se bli de äunda nåd.

Starr ana fula flyer bätt, så e starr krägar
i jämn.

Når di fatie ska eda värling, har di iunjen sje
(el. når de råjnar värling, har di fatie iunjen sje).

Når ed råjnar po prästen, dräppar ed po
kläckaren.

Når en dörr lockes, öppnas en an.

Når en e mata, e en tätt, a når en e sulten,
majtar iunjenting (el. e en ärkenlös).

Når en har många jämn i ilen, e dan
allti nåd, sämm bli braund.

Når en hong tudar (= hylar), tudar di alla.

Når en ser ansa, ser en se sal.

2702

Nån en djittjan barn i byn, får en sål gå
bagåte.

Nån en smacker ämm Fan, står hann bag
dören (el. e hann i fästuen).

Nån galna katta får revad sjinnj, så går di
hinne.

Nån gladjen står i tag, e sårjen nån?

Nån fylled går i hoed, går vitted i roven?

Nån fylled går iinnj, går vitted ud.

Nån koeu tautjer itt, tautjer hören itt aned.

Nån brobban e tomme, biss haistana.

Nån lost kammur ti vällde, så vällde de
yer bodde kan å skrälle?

Nån mader e eden, e måltiden halen.

Nån museu e mata e meled best.

Nån solen går nån i väst, e låmlade bane?

Nån tjaregen blittjan i sijn, mitte en bodde
hörsel å syn.

När tosniga kammares ti markas, får kammaren
tjös.

När tyjjaren får ost, vill han ha smör ps.

Out brud fångas enute så låt.

Out ska me out fändrivas.

Otrur i spill, tur i tjärleg.

Traseten å konungen tjens sin föa me monnen.

Kläckare å hane har samma vane.

Launingan ska en ha å vedda å tosniga å
gluta.

Ljel enute fläsk, fan då fan du smorda lom-
mer.

Ljonger en fastanes, kammares en i hojaroden
injan kvin.

Skalle en enute sin mave fylla, så komme en
sin rov färrjyla. (Hade det inte gått å så mycket
pengar till mat, hade man haft råd å blada sig
finare.)

2702

Skomagarens tjärning i smens man går alla bar-
futta (el. har di sammitte skona).

Skomump eunte, färan du kammaer äpp i äga!

Skreddare, skomagare ä smee - jyvare ä berre-
gare alla the.

Skäraken ska ha skalken.

Släjten e bra, när damen för te sal ä klän te
väl.

Släjten e basel, när en eunte behöver dame.

Småna jäuper, bänna de kammaer i tid.

Snäl spar, hintar.

Lohogg går i jämn.

Spotta i kälven ä sma damen sal.

Stor i oven, lidan po joren.

Stor nutta e dan eunte me ad kven molken,
när komu släi nd'ed me bever.

Stora or ä fite flärske fastnar eunte i hallen.

Stort brug, stort slug.

2702

Så gån'ed ti i kri: samma blei skotta, aura
gån' fri.

Så kann de gå, när eunte harspen e på.

Sånn en e i mäden, e en i arbäjed.

Sånn fulana e ti, så lynjes di.

Sårrj ä ä järn gråa här.

Säl jort e väl jort, ånnu de e allri så galed.

Tier en i tide, kånner en eunte i skae från
mungen.

Tråu dansar allri ndan i sti.

Typteje ä småg kann iunjer diskutera.

Typtejed kann fama liä laa po en kobladda
sånn po itt tiljorabla.

Va kann en få ån en besmer ånnu balleu ä
smånen?

Tiu du eunte passa po, när med vankar, få
du litta, dan fadad har städ.

Till en va fin, få en li pin.

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNEMUSEUM35²⁵

Vår Haree her eunte tår baggen, ndan tår-
baggen så e me.

Vår Haree måttu fir byen åin gad.

Våntar eu po nåd gått, våntar eu allri
får lunge.

Vår ful sjonger me sitt ladd.

Vår å eu får va, såmm hann e blen.

Vår å viunij ska ha sin svinnij.

Å ha itt stort snyde e rinjed illa lyde.

Å lesa å eunte færtå e desamma såmm å
pløja å eunte så.

Å tala ndan ti tautja e desamma såmm
sjuda ndan ti sikta.

Åmm de e allri så klau himmel, så frinje de
allti nonn molleu spj.

Å eu lus hann^{en} eunte få mer åin ballen å
smånen.

Å modau har eu foar.

2702

36

LEANDER UNIVERSITÄT
FOLIOARCHIV

Talesate?

2702
Äsk ämm ja va himma ä himma va hä ä saunjen
va bäddad ä ja lä daä.

Alla fästemannana kages frå de. (Tiu koksan, när
d'kkoatnet kokar.)

Alla po tra, daun dällic bay.

Dagatte spilla Parr Jackup (-sen). (Lettar ä ä man
blek.)

Binnj ämm halteru, så de emute går när i slauer
anre kräppen ässe! (Tiu deen som jämsar sig över hunden
väik.)

Bärra du emute lart roven hörä ed. (Tiu deen som
firsärrar näjst, t. et. i manen ska ja sidda tilia äpp.)
Danuskana kottan brö po länted. (Vän man
hiv skatt från "Danuska kiau".)

Darr e iunja kräj, sämm skriger. (Tiu deen som säger
sig ha brätte om hem.)

Darr e sjillnad po manna ä möj.

Darr e väl en kät, sämm ska kages. (På frågan:
vad står på?)

2702

38

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Darr gár eunte så tría kvinnur i tjárke (= anj,
sådan hander inte).

Darr va eunte mer smag i sánn ann i en katta-
para.

Darr va eunte mainga himmá mé an (= det var
inte mycket med honom).

Darr va eunte ^{så} med sánn en kossen káú á se.
De beskriver en rnyad jóinjako. (Om en själ-
blar sak.)

De ble ti sjit me de liasánn me skráddarens
ájjakaga (ef. skomagarens krissmajille).

De blev ti vauu; hadde de blev ti pier, hadde de
eunte fad manu. (Kái en flicka säger: det regnar.)

De blev áu, mánn de blev två torsder i ugau.

De brátar eunte (ef. de e eunte så brát), de e
há just áinn en tíunn.

De e bra vár nde á va iunje i. (Vid oráde.)

De e en tága, sí en eunte kánn tjánn manna
ifrá pága. (Vid tál diunna.)

2702

39

De e emute i Malma skärred, de e i tygda bäred
(= ämt och inte självfirvordat).

De e emute med me jacten, när konungen har
de laded (= låtet).

De e emute tal ämm saken, kulljäng ska vi ha
(= kom inte med några invändningar!).

De e emute ndau olyttjes ä husfärker. (Men man
här talas om en olyckshändelse eller ejest något tråkigt.)

De e injen gråd ä grina ad (= det här ä alltid
och inte skämt).

De e kall ä tjära ä lija ena.

De e stor vinad! iblann färker. (Vid julklatter.)

De e säunt vär, så de e syunj ä tjära en konung
us.

De e varrd, när en tautjer ps'ed. Pengar ä ä an
se väl. (Om något man skall försäga sig.)

De e väl injen alltutadla (= det ä väl ej så
tråkigt med det).

De går näck i Jan Torser (= du kan nog äta upp).

De går yer mitte fäirstann, fanbi kläckarens i
kont innj i prästens.

De går yer ti du ska jutter de. (Om en barn, som
gjort sig illa)

De häande, när Pär va liden, ä om e häande
stora karey (= det ä längesen de häande).

De jür emite brö ä stå (el. lejja) häi ä de!

De jittj sämm en lert i en lönnmann (el. tär-
hemann) (d. v. s. lät de utom besvär).

De kom du va gla fan, ta e du säker ps ä emite
ha trähoed. (Om den som beklagar sig över hundra.)

De kau va desamma, buttan sämm läged (= de
kunna ta varandra i händ, de stå).

De klä en so me kumpelar! (Om en kvinna, som
har klätt sig i någö, som kan ej kau "bära upp.")

De river måm de ruder gate. (Om en sup.)

De ska ud, ämm de så ska jinnam siebens
(d. v. s. häi måttan mälstaid tin nitte).

De ska va en plagg å stå i roven på järnvidden! (På den nyfikna frågan: va ska de va ti?)

De slår vas å stå i backarna. (På frågan: hur står det till?)

De va dåna gången min mor de, de ska deeri haunda mer.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

De va en fråga å ståa ti en prast.

De va enute mer å en dagen å vägen (d. v. s. det va inte mer å nåt ord jaunt).

De va enute så mdritt, så

De va lost i dilla Hamman, när kappsen klo klittj.

De va maj en hoggare (el. högg)!

De va mast de varrita!

De va prast, va mor sjittja me ti en lersjaj?
(= det gick jaunt ihop).

De va mast marsjerat: elva mil på tau daa.
(Om något, som gått långsamt.)

De va sjit; hadde T hatt'ed, skolle ja tjuvot.
(På en handlars upplysning om en vare: den har jeg
inte.)

De va sålaste dainn duale!

De va val de va dainn dälvia, annars hadde
du fad två dälvia. (Til den, som säger sig ha stolt
"den dälige armen.")

di har aldri suad noen varm käl i'kov (=de
ha aldrig kommet fultigt overaus).

di sie så miled, männ de julle, så lided (=folk
pratar en massa stunt utan mening).

diinne dan får vi skriva opp saimen en raju
vårsla. (Til dagsregn.)

Don ätte parison.

Du e liaväl mäsjesja säimn kateen.

Du e reed i sjittja ätte hävrot. (Til den,
som skolat uträtta ett ärende, men som blivit langt
seint.)

Du jyses Jappa, du kan minja streda. (Pia dan,
som skryter.)

Du e en hivens kar. (Pia en gosse, som man
vil smicka)

Du klia de i aumen; då blir de nåck gata
prispö smöred.

Dann di ska ha, dann får di, aumen di sa ska
fa'au ud an bagaromen (= den en fliska skul
ka, bli hen ack så gift med).

Dann kann kanner vist fia maskad.
(Om den, som är berusad.)

Dann me smör ps!

Dann tjör en minja katta färer me. (Om dan, som
är ilmarig el. "injevidden".)

Dann tröjan blir dan minja bojer an (= den
saken bli det nog ritat ad).

Ed emte så meed fläsk, glutta, fan då får
I så värsta kua!

Ed så du får out an'ed, de e de väi onigmes!

Ed ä hro i de (el. Ed ä ta bug po de), i mareu kaur
mer frakaren ä ska ha sjinnjed!

Ed ä sjän de söl i hännen, de e de val ontganes!

Ed äpp, så bleid gramul var i mareu!

En aun e så go sännen en gar.

En kann kalla de, va en vill, en ser, va de

e.

En pia ä en hvia.

En ska emute va fatu ä höjfare. (Här man tjur
des något.)

En vistle emute, ad tjarringen va tosed, färre
kann sjäng ä ad.

Emute fär de ja vill minja de, männ ja ser
liavau ä du sjunnjar de.

Go ättuidda doreus! (Här den man öder raskan.)

Go mareu itt stättje äppad slau! (Här sjuro-
vareu.)

Gu jive ja va d¹ ä begravu i en piessamij!

Gu jive ja va d¹ ä begravu i gräd ä äppötin i äjjakaga!

En skapa minnen bräcka nån en jönnu förstå.

Gå minj ännu dören, när du går förbi!

Hadde de vadd en kornig, så hadde hann bedd
de får länge tigen. (Om den, som söker efter en sak,
som han har bredvid sig.)

Hadde emte hannen galed, så hadde de bedd
haed (el. nesa, morng o. s. v.) allihop. (Om den, som
har stort huvud, stor nasa etc.)

Hadde emte 'änne' vadd, hadde tjärningen
stängad varen.

Hann e dänne hann e, ännu hann så säuer ti
niddla.

Hann e en Her hann i en liden by.

Hann e emte mer ligina ännu en ko e ligen
värnulle.

Hann e emte så dörren, sännu hann luer
aved ännu.

Hann smuler i himmlahoj, hann e liden i rosmor
dröj. (el. omvart.) (Om ett omaka ältä par.)

2702
Hann får emite nack, fårn di klappan po hann
me sköolen. (Om en girigbuk.)

Hann går ä i na ä i na me stora trarbo po.

Hann hadde väl fad en fir po twant. (På
frågan: vad fattades honom?)

Hann kammur pians ndaupo aged, de betyde
tärredar. (När man ser en piddande.)

Hann ska få blera nadj dan bay (= honom
ger jag katten i).

Hann skulle ha en lort i en ask ä gå ä
skrammug me. (Om en person, som man är arg på)

Hann skulle ha en lort ä baya sin kalls me.
(Se föreg.)

Hann va adelsmann, de syntas, fårn han va
vårt dan bay.

Hann va fin kar: smås se i noven ä tärde
se i roven.

Hann ad brö ti graden, fårn hann hadde tiden lön.

Han du eunte fad mall i tjappa, farr du har mala & emulle
slappa? (Om den som kapper något, som han har i handerna)

Han du sitta en halt kappa i bliunje?

Han du aji i kuan?

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hare e iunjen britt po fateri samu.

Hare ska bli en an kaladans (= här ska bli annat ad)!

Hare yer harre ti en nai kånngen.

Hinje kånjen darr iunja tarra bumer i. (Om den som
 springer med sladda.)

Honn e eunte ti a kånja flast po. (Se föreg.)

Honn e lise a bli mer. (På frågan: vad är klokkan?)

Happa garring! Hare e bati. (= se upp!)

Hare kånje ska darr sta a ryja? (Om en sup.)

Hille ska en tarra spritja, aungo med ska spilles.

Håusa huusen!

Håusa smeu, rin du fai se en!

Håusan e vekånjeli. (På frågan: hur står det till?)

Tala e de vänned väi, så en kann va nudo a pikka
sin kvinna. (Om det är vackert väder.)

Tinja skvatta i glaten i minja skaisper po oster!

Tinja staller onnge naga hus!

Ja drummde min fiod va en skivester a mörja
vagna, så jittj haun. (Självironicht; om naga som man

dröm om, men som ej blivit verklighet.)

Ja drummde aunn drad, så göven spraul itad.

(Se fing.)

Ja e alla vajna liasann vaungrod (= jag ä ann
på vilket som helst).

Ja får falla do ned, så du ennte pi'nan i fäst-
tran. (Vän en besökande skan gå.)

Ja krusar minja katta bokalare.

Ja krusar ennte sjit, får ja e lort sal.

Ja sier taak, maun de e skamm.

Ja skalle ennte tjäuna i'jänn'ar, aunn ja så trit-
la yer haun (el. aunn ja så trödde pi'an.)

Ja skalle tjäuna i'jänn'ar ti'ä me i en lymj'grise.

Ja tar, va ja får, a' taakaa, mör ja gäs.

Ja tjänner'ar, ja göver'ar ennte.

Ja thade de skulle ble en Syare, så ble de en dy-
are.

Ja tror Skräpperna vöjser. (Om eller tin den, som
Skryter.)

Ja tror äjje vill läsa hundra jära.

Ja va emute me, när de va delning. (På frejari-
nd du emute har jutt de?)

Ji daj mad e de samma samma i Na i ita Kou-
laskaffe.

Tiffe de, månn du hör, får se jär du emute.

Tiffe de, månn du ser, får hör (= tin) kann du
emute järja.

Toakin, nu e de slut, får nu e mesan kan.
(Tin den, som ai soming.)

Jär, här du vill, så hiter du så äjje!

(Jär = 1. gör, 2. värp; här = 1. hur, 2. var.)

Jär, samma du vill, så jär du samma du e ti.

Kaffed e da emute så starkt, så de kan järta
i tu. (Om svagt kaffe, "kalurdam")

Kalla nova måna varmē jarrta.

50

Talagar du po de, så klagar du po helt skingj.

Thuiver bider så meed, hann ser (= är "självind").

Tragar flyer än me de. (På en smarrig nuge.)

Lå skeen gå, de blas en fedor än!

Lytja ti huus, så blas de väer tjyllingja!

Lå mader tappa monngen!

Stu ble dänu tyven häijd (= nu är den solen

avblasad).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

monngen går sämmu tjäpp i jul No'ma.

Stu das de i kläckare gövelen!

Stu e ja mät, haddo jag så väl ärte vadd tätt,
så kunne de varad näd.

Stu fittj pivan itt auned ley.

Stu får vi skaisa härrved po döran! (Stu det
kommer fränur aude.)

Stu går stänur po targa laun!

Stu må min huuna gala! (te nästbäng.)

Stu stades vi ikos ti äre ässe. (Väitwa pertuner väle
sätta gruppama ikop.)

Nån alla kara skolle framur, så kånur hann all.

(Om en "sjöus".)

Nån du får karrad, de ja har plöjd, så får du
védde, va ja har döjd.

Nån honur hadde stäged å vate, va de mårjå
natt.

Ongan bunner! Kar kånur tjuppstafull.

Ongan! Kar kånur en so asanes.

Ongan tårpare! Kar kånur bunner.

Ryjjen e birra en sinna, sånn röver hanjeri.

(Til en barn, som jånur sig över ont i ryggen: du har
emute ont i ryjjen, glutte; ryjjen e etc.)

Röjen po di skånuske, kulerna po di danuske.

(= här skall det gå nedan med blån!).

Si va en vill, månn bevarer me väl farr å
tåntja.

Sidd emute, så de går äpp yer tånnerne po de!

Sista ord ska en mårjå: en ko sj'ida me en
en lartja.

Skær ærlige och dricker karliga!

Sjil fittij du, sien jittij du.

Sjil i'æn, hann ska ha föder ända!

Sjil i en olytija! Harr e fler i jann.

Sjil i hoedet, bærre jurttad e frist! (Tiu den,

som beklagar sig över huondvæk.)

Ska du slæga me? (Tiu æen, som gaspaen.)

Skæl minn hales! Du kænner syndaflader.

Skæl nonna styttjen æn di ligaste!

Skæl ti' hælten! Kænnsje de gær æet.

Ti'd'eu me hæssæn næm marst po jille! (Om

en sak, som man ger æler sæje ti en perden.)

Slæs, påga, så får I tobak (el. tuns)!

Snæks me dæj æna bissa æe kala, de kæn ve

de samme.

Snæked e gær, spilled e sjil. (Tiu den, som gægen)

Snyd de snøre! I mæren ska du fæn bruden

tjøre. (Tiu den, som ær snørig eller æjet oordnad i

utseende eller blædsel.)

2702
Luyd de, så får du baka sitt!

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

53

Spräng de emte, får då mer härad än de!

Vara ännu sjid, så en kann höra, ännu starr e
 hi i de!

Ta de ännu mesan ä läst du tjernas! (Tjerner,
 som inte begripit en sak, man talar om.)

Ta du äpp'ed; du har emte så laust i malloren
 ännu. (Vår man tappat något, som man själv inte
 idst upp.)

Ta suppen! Brännvined står ä blir sårad
 (el. kall).

Ta säcker ti' ännu samma lada!

Tack får i fjor! Du e allt li' stor.

Tack får madsen, männ måst får suppen
 (även med tii äggel: sämm ja emte fittj).

Tack ska du ha, får du emte staj me. (Tjerner,
 som gaspar, varrefår denne möjligst väran:
 de e emte allt sjid, ja ska stuga.)

Taddrarna gar. (Vår man här ete på personer 'matara'.)

Titt-tit, ola glogg!

Titta sannen jude, sjartan kånjer rude. (Om den, på vil-
ken skjortan kånjer ut.)

Tjanner tår Harre Sanner eunte balle, aimja, ta^o
e di illa kånnaa ti varden. (D. v. s. jag kånner den
inte alls.)

Tjör haedet imad väjjen, de kann I tio. (Till den,
som ej vilja sätta tro till, vad man berättar.)

Ivå stimpare aunn en stackal.

Tarr de aunn mungen, du ble så kati, man du skid!

Toser e mitt liv, å fånja eunte brö, så dörja.

Ta har du i lommen, man de ryer så?

Ta stöps i stan, när fisken e så dyr? (Till den,
som brådskar.)

Tie i slajt, vi har butte å en gång.

Ti stitejer kann i ryjjen å lais de e en sogris.
(Till skämt med barn.)

Tips ud i bäljen å posen åtte satjan. (När man
tappar något, när någon faller etc.)

Vår Herre vare med oss i jared, Gårja har ena
(= tid) lånjer. (Vid avsked.)

Vår Herre vare med oss i vår värmen. (Se föreg.)

Vår belytte såj liasinn liasinn jönnjule.

Varr har du nu vadd markad? (När man ser en
bemsad person.)

Varr ska vi nu skriva kärred? (När det kom-
mer främm ande.)

Varr ska vi nu sätta vår humus? (Se föreg.)

Hum de ble, så manna manna ha böjser po.
(Tillägges en försämrar, som i många skall jag stiga
tilligt upp.)

Hum du tjöves tuor du maj alla min kringja,
så e do sjet de samma (= gör som du vill, det kom-
mer på ett ut).

Hum jul, när dan ble löng. (När man hör
något, som ej sätter tro till.)

Hum manna, när humsen (el. jassen) pissar
(po slaten). (Se föreg.)

Arbaja så en frys å eda så en ble vitt (= vara lat).

Hann e en bredi ladhonng. Hann arbaja så hann frys etc.

Barrka po arbeidshuset (= gå ut för).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

He barrkar hent po arbeidshuset me 'an.

Bida hoedet ån Skamm

Hann har då räkted bided hoedet ån Skamm.

Ble gryped ån en söndag (= vara enödet).

Ja jir emte ätte fän di, ån en du ble, ån så gryped ån en söndag.

Ble tam, sien en fän stämngad hornen ån te (= lugna

sig, sen man fött kasa ut). Hann ble näst tam, sien hann etc.

Ble ståene å habba (= bli stående och ingenting göra).

Sjynnja de ån en i ån å ble emte stående dai å habba.

Ble så radd, så en håler po å klappa en två gånger.

Hann ble så radd, så hann håler på etc.

Ble ti en skivsten (el. skovel) (= bli ingenting ar).

He ble ti en skivsten (el. skovel) me de.

Branna nesau ån dan (= ha gyltant, sen det ån dagsljus,

flyttj lampor, vi ska vän emte branna etc.

Bära se ad sämm en ko, sämm stas i väringes i
baljan ad fallader. (Vara ^{man antedning} missnöjd). Kann bäre se
 ad praris sämm en ko etc.

Boja se, så kyuntjesträn, smämes äm (= boja sig, så
 att man släpper sig). Boj de emute, så etc.!

Eda så en fiser vi fader.

Äu ska vi eda, så vi etc.

Eda äm hused.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ämm päger kann e så storit, så haller po ä eda väss äm hused.

Emute dua ti svinaröjtare (= vara hjulbent).

Kann dues dä emute ti etc.

Emute få en syl i väred (= vite komma ät att säga etc. ord).

Honn smäka, så en emute kosne få etc.

Emute få en syl i väred fan bära hammaarshafft

Äi smäka, så en kosne emute få etc.

Emute få så meed sämm vamm po en syl (= vite bli

bjuden på något). Ja fittj då emute så meed etc.

Emute ji bärl äbble ndan ä få päres i jämm

(= vara små). Ämm kann jir dä emute bärl äbble etc.

Eunte ji me se, så länge de finns ite grät aj ps marke
Ja ska ^{da} eunte ji me me, så länge etc.

Eunte klä än se, farrän en lājje se (= vara tvål).
Hann klä jagann eunte än se, farrän etc.

Eunte konna pissa i kosserna (= sitta med benen högt).
Hann sad me benen ps bored, så hann konna da eunte etc.

Eunte riva på än lante (= vara stivsam el. senfärdig).
Dann hann rivas da eunte etc.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Eunte si så med sämm kass (= mottiga).

Hann sad dann rent tuss å sa eunte så etc.

Eunte säl ha kossen udan ha Olas (= ha hjälp på stumparna).

Hann du eunte säl kossen, udan du ska ha Olas?

Eunte va go å bissa me (= nite vara late att ta ett nap-
patag med). Hann e da eunte go etc.

Eunte va go å kamma i kornen ps (= nite vara god att
rika ut för). ^{da} ~~da~~ ^{da} eunte va go etc.

Eunte va go å [?] ~~meda~~ på en smal väj (= vara högfärdig el. stolt).

Hann e eunte go etc.

Eunte va mer än tre lorta kaj (= vara lite tvärlin).
Hann eunte udan en lida knäbagge, hann e eunte mer etc.

Eunte va så hatt saum en limtjari ti (= simula).

Hann e eunte så hatt, saum hann etc.

Eunte va vai så meed saum en loli en lapp (= vana vändel's). Damm hann e eunte vai etc.

Eunte vaja mer änn tte lo mer änn en skaddel (= vana mager). Honn e så tarr, så hann hann då eunte vaja etc.

Falla i Per Gunnars farronger (= bli hägst förvånad).

De e då så en hann falla etc.

Fly äpp me brunnser (= bli till ingenting).

H, de kanner meck ä flya etc.

Trysa saum en tyrtj.

Hi va de e hatt, ja fryser etc.

Få en honng i vär by (likotspel; = få kort, som ej passa samman). Harr sidder ja ä får etc.

Få kander ti baglass (= få bannor).

Stän hann kamm himm, bitj hann kander etc.

Få lest ä postkred. (se föreg.)

Få tyllinja ti gryner (= få många barn att föda).

Hann har då fäd tyllinja etc.

Få ä vidda, häi David tjuspte ö led (= få banner).

Hann fitaj näck vidda etc.

Föla se får me nesou (= falla framstupa).

du föler de får me nesou, tror ja. (Tid den, som faller).

Gava så en hann tjörättäsko i hallen.

Hann gava, så en henne etc.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gava sämm en skolle sluga alla puddenma.

Hann gava, sämm hann skolle etc.

Glo illa sämm di hadde tjört yer en me ita Henkage-
lass ä en cunte hade fädriunda. du gler illa, sämm
di hadde tjört yer de etc.

Glo sämm en putta po en sur ost (= glo inä).

Hann sad dan hela tiden ä glode sämm etc.

Glo ä gava ä se me monages (= se drum ut).

Dann hann glos ä gavar ä ser etc.

Grina sämm hönnga grinas ad win (= grina sölsurt).

Hann grina etc.

Gü fär skräddare ä skomagare (om kloka; = gå fel).

Dann kläckan gå du fär etc.

Gå me en trå i pöved (= gå som det kan).

De jittj me en trå etc.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gå po me arma å ben (el. me knå å allbuå)

Hann jittj po etc.

Gå samma väj samum Tue lidde me hångez (= förvinna,
man vel ej vart). Hann jittj ^{vän} samma väj etc.

Gå po taged me (= giva hjälp).

Hann håll hent po å gå po taged me na.

Gå samum en lus po en tjärad spån (el. stittja) (= gå satta)

De jittj samum en lus etc.

Gå samum smör å brö i en väjtepåg (= gå kaskt
mudan). De jittj samum etc.

Hann jittj samum etc.

Gå samum smör å brö i skräddare. (se föreg.)

Gå ti di galater (= gå åt skogen).

Får hann jittj de hent ti di galater.

Gå ud å slå bug (= ^{gå ut och} "movera" sig).

Ti får vän gå ud å slå bug itt slag.

Gå å glo ålskiinj (el. gå å nullbännes) (= gå och se
sur ut). Hann går hann u får itt å nullbännes.

Gäpp saum en sol ä'nän saum en panna kaga (el. skinnj päls). Me kann kämmer de näck ä gä äpp etc.

Ha ben i nesay (= vara argint).

Honn har ben i nesay.

Ha bisselän i skona (= springa ur hus, i hus dagen lång).

Dann honu har bisselän etc.

Ha en i ny ä en i när (= byta gästman jämt).

Honn har då en i ny etc.

Ha fäd en blyhatt (= vara berusad).

Hann hadde fäd se en blyhatt.

Ha lapp so lapp so böjserna ä holl so lappana (= ha det dåligt stämt).

Ha lia många sinnj saum haren har skinnj (= vara onbytlig; haren har ju sju skinn). Honu vidd emut, va honu vil, honu har lia många etc.

Ha tullead so kärken (= vara berusad).

Hann hadde näck tullead so kärken.

Ha lång väj ä gä ä lide brö i posen (= ha dåliga framtidssikten). Hann ska ble prävel, mann har lång väj etc.

Ha lai ä läjja säim dän varste lekati (= vara mal-
beut). Honn hai lai ete.

Ha lai ä läjja säim ita osjälit fäakräj. (= föfieg.)

Ha mesan i allt, äim de va så en lert (= vara ny-
fiken el. beskäftig). Du ska dä ha mesan ete.

Ha ont i löved (= vara 'vräng').

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hann hai ont i löved, dän brobbebidaren.

Ha ont äim jidanned (= vara lat).

Du hai vist ont äim jidanned.

Ha pänja säim sjit i viken lomma en vill ta
(= vara förmögen). Hann hai ete.

Ha rean ä komma me'd (= ha talförmäge och gärna prata).

Honn hai rean ä komma me'd.

Ha sina rävede själ ä pudede orsager.

Ja hai mina rävede själ ete.

Ha sitt konngen (= vara borusad).

Dän hann hai vist sitt konngen.

Ha sjinnj po mesan, sien sitt en äd pulesa.

Du hai sjinnj po mesan, sien sitt du äd pulesa.

Ha spanderebojerna po. (= vara frikostig).

Hann har fad spanderebojerna po i da.

Ha siltje ti klac i sakerdug ti sartje. (= vara fint kladd).

Hann hade siltje etc.

Ha stort hoed i lide vidd.

Hann har stort etc.

Ha tjusst Tjistena (= vara berusad).

Hann hade nack tjusst Tjistena.

Ha tra par trasko i bossi kossorna (= vara illa kladd).

Hann kamm me tra par etc.

Ha auntans bu aua bag (= vara mager).

Hann hadde auntans etc.

Hannula i vamma a i en styver i tra (= vara smal).

Hann hannlar i vamma i vamma etc.

Hitta po en aili mans hyl. (= stjala).

Hu har vall hitt ed po etc.

Hala se po agebradan (= hana sig lugn, i styr).

Halt se po agebradan!

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Happa sämm daum fulen, di kallas fan loen (= hoppa blum-
pijt). Du happar etc.

Hänja i hos sämm antelala (= alltid vara följb-
liga, vara gada väner). Di hänner etc.

Hänja i hos sämm två röa tjör. (6 fies.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hänja sämm en honng ps en hallder (= stå och se lot ut).

Hann sto ä hännerde sämm etc.

Hösa ti di täl turen tickuade (= vara försjals, på sitt eget).

Daum honn kör dä ti etc.

Ti tröjan ti Pål ä böjerna ti Pär (= vara givmild och storsatt)

Hann får aleri nåd sä, fan hann jin tröjan etc.

Tyra i galapp (el. i sprunnj)

Hann jyer heut i galapp.

Tyra, sä en äna (= utandas) bära lojn.

Honn jöo, sä hann äna bära lojn.

Tyra sämm en häst trasar

En hann emte tro, va hann sier, hann jyer etc.

Tärra en käst i (= gekatten i)

Tä jär en käst i dä.

Jära lia laa säum en honng sluger en tjärkanna (= inte
 alls kunna göra). Do järre du lia laa etc. (Häufigst alltså)

Jära i nällerna (= gift bli med barn).

Honn har jort i nällerna, pida.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jära säum di skalle kattana: aga barte ä ga himm i jän?
 Du jän li säum di skalle kattana: di ager barte ä ga himm i jän?

Klippa klöuerhuer (= vara somrig och sitta och nicka).

Du klipper klöuerhuer, då får ja väl se säum.

Klä se i bodde påurs ä pittjelhua (= ta mycket på sig).

De e så kall, så en får klä se i bodde etc.

Knäppa ti en supp (= knäppa en knapp i fel knapphål)

Du har knäppt ti en supp, tur ja.

Konna mer äm eda me mungen (= vara mångkunnig).

Hann kunn mer etc.

Konna si äm ed så va iinjän sittane kätt?

De skole ja konna si etc.

Kranja se mållän barker ä träed (= tränga sig emellan).

De hadde ^{kämned} ~~nack~~ bled par ä di trå, äm enute daum jarre

Pänhadet ^{kämned} ~~kranj~~ se etc.

Käga ä knäjsa sämm ämm en skolle ha alla rudderna
i se (= vara högfeidig). Honn käga ä knäjsa sämm ämm
 honn skolle etc.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Käga ä knäjsa sämm en rade ämm näd. (te feieg.)

Kämma liä akaved po sämm julaftan po tjijsman-
nen (= komma helt avvänt). De kämm liä akaved po ham
 sämm julaftan etc.

Kämma sämm i ite vristlane (= komma utan att man
vet ordet av). Hann kämm etc.

Kämma äpp i smored me bäjje benen (= komma bra
till det). Hann e dä kämma äpp etc.

Kämma ä se liä sämm par velsen i tjärjedöret.

Ja kämm ä se etc.

Köva oren (= frampressa var).

ku fittj räkted tjöva oren ä' en, så tuss sad hann dan.

lesa lusen ä (= sträcka upp).

Ja ska lesa lusen ä dan drunten.

lijsa i proväs me gäsen (el. jusslinjama) (= bäjja för fem på
hakau). Hann lijsa etc.

lajja me nesau i värd (= vara dad).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ja, nu ligger hann me etc.

lajja po knä a bö fän Vallinge fe (= sömjula sig).

Nånn hann ligger po knä a bö etc.

lajja a fisa se po haserna (= ligga om "dra sig").

Sti nu äpp a ligg emte a fis de po haserna.

~~lajja a karna a kala po i arvåra se.~~

Lutta sämm po ita arbetaj, dan de bärna har sjit a sällje.

Sån diga fäica di veltitaj, lutta dan po hela plansen sämm etc.

Låna piva a tyjja tobak a liavakta se proune (= ta sig

fram på andras bekostnad). Nånn han lånar piva a tyjja etc.

Lajja nesau i blåd (= lägga sig i).

Skå du nu lajja nesau i blåd i ditte årte.

Lajja orad ti (= lyssna).

Hann sad a la orad ti.

Loumma en hageblittj ti i mareu (= låmma en matrest på

hakau). Ja tror du har loumt en etc.

lōva me lide lid a loppade tårerna (= ej må tilltåg bra).

Honut e de me de? - ut, ja lōve, me etc.

Må sämme en flua i en gräddesnippa (= må bra, ha det bra). Honut komu kai'ed, sin komu ble jute? Jo, komu ridde a måi etc.

Må sämme en prins i en humsaridda. (Se föreg.)

Spesa äpp (= bli fri från).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ja komut emute mesa äpp me komu udan motte gå me komu himme.

Kosma potampen (= stratta och nubbica).

Alle ditte fäi vi måck kosma etc.

Onnga te sal liaväl sämme sin nästa (= vara mål).

Honu onnga te sal liaväl sämme sin nästa.

Onnga te sal liaväl sämme sin föttie bröva. (Se föreg.)

Passa sämme fod i kossa (= passa precis).

Hi passa te varandra sämme fod i kossa.

Rajna fälkuviva (u. skovles el. tekomerospig) (= reg.

na' kraftigt). De rajna fälkuviva o. s. v.

Rōra meligröd i kossorna (= låta stumporna glida ned och lägga sig i)

du har rōrt meligröd i kossorna, påg.

Se ledaues do' ud (= se ut som ett ledaus frågetecken).

Hann så ud, såmm hann va ledaues do'.

Se såmm di bliinge di slår (= se galat).

du ser såmm etc.

Se ud såmm en slår meggad. (se måttföreg.)

Se ud såmm hos Pärsk Fejlars i Long (= se uppstakt
oh osmyggl ut). Hare se då ud i Kuan såmm etc.

Se ud såmm höjen hadde plockad ex (= se kuffsig ut).

du ser ud, såmm höjen hadde plockad de.

Se ud såmm ite Anred mannfång (= se tafate ut).

Hann så då ud såmm etc.

Se ud såmm "kättja tomgan ud ämm doren" (= se meulös ut).

kunte hann dare va nåd me dämm, hann ser jo ud etc.

Se ud såmm "ta min hua". (se måttföreg.)

Se ud såmm tappel å en stoffa. (se föreg.)

Se ud ämm monngen såmm en hade träd i en (= vara
smulsig kring munnen). du ser ud såmm du hadde etc.

Si ämbaus bu älla bä (= molliga).

Hann så ämbaus etc.

Sidda me bemed po bored liasäimur bläckareusko (= ha-
tajit en behöväm ställning). Hann sad etc.

Sidda po setti skrite (= sitta på sved).

Travadatöjed siller po setti skrite po all.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sidda säimur en månasgrit i en viska boss (= sitta be-
om se välmående ut). Hann sad dann i stuccer säimur etc.

Stå å hännja säimur lagade galta me toed po.

De sto å hännje po statjitted säimur etc.

Stamma blo i fäll (= skamma)

du bäi do ad, så du kam^{rent} stamma blo i fäll.

Sjua säimur gliuminge gada, män dann e ny-
skoulad (= skina "som solen i Karltud"). Hann sjua etc.

Sjy auntan milltj alla god (= vara djura).

Dann hann sjy så auntan etc.

Skriwa äpp po skärstener. (Skamsant om det, som man
ej tänkt utlagga betalning fir). Så skrives du väll äpp'ed etc.

Skamma sprättan po fäll (= skamma livet as folk).

du håll rent po å skamma sprättan po me.

Slå lia ti (= gå på ett ut). 2702

De kamm jag ämn slå lia ti.

Slå lia ti me juleu ä de dina bröd (= gå jämnt ihop).

De slo lia ti etc.

Slå md kaffetaunen (= låta bli att dricka kaffe).

du får en slå md kaffetaunen. (Säger, då kaffepriiset höjdes.)

Slås sämm barfuta öj (= slåss vildsvin).

Di slo sämm etc.

Smida smör på, så de håler po ä nå mesen (= slösa)

honn e itt räkted ölägg, honn smider etc.

Smila kryled (= se belåten ut).

Ja tror, du smilar kryled.

Smacka brevo mennger (= prata nonsens).

du smackar brevo mennger.

Smacka sämm en hade hoed omge armen ä halta
po'ed. (Se föreg.) du smackar sämm du hade etc.

Spränga ä ta beuer i fjänen (= skynda sig).

Honn sprang ä to beuer i fjänen.

Stava ä läjja i hov (= hjäppas ät ät prata galenskap).

Däim ene stadar ä däim anre läjjer i hov.

Stä i ättan väjjaromun (= stä i ättan väderställe).

Häred sto po hann i ättan väjjaromun.

Summa säimur en sten ä dyka säimur en fjär (Anden,

som ej kan säimur). Han säimur säimur etc.

Svarja säimur en launskräjt (= tvåa mycket del

grövt). Hann vor säimur etc.

Svärma säimur en ärmalös pälls (= flyga ut från en

ta tui vägs). Däim hann svärma etc.

Svarta höven ä gå bar (el. ä gå bagrand jinnän byn)

(Säger man få göra, näi man kan dåliga kläder, som man knappt någor visa sig för folk). Ja få väl svarta etc.

Sälja fläst (= visa underbjolen).

Se, däim hann säljer fläst!

Sätta de långa benen färe (= skynda).

Skaja nä himm ti kväll, fä ja minnsjant sätta de långa benen färe.

2709

LUND UNIVERSITY
FOLKMINNESARKIV

74

74

Sätta pinnj fän yraden (= avsluta måltiden, med en skörgä) [?]
 Vi får väl sätta etc.

Ta hava fän hästet (= titta i månen efter det övriga [?]
 Ja har fäd hästet än, va hann äjer i me, hann
 ja får näck ta hava etc.

Ta höjden liasämen ~~hansämen~~ Par Amers gäst, [?] [?]
 hann damp i brännes (= tala högt och överrösta
 andra). Hann to höjden etc.

Ta lännga målsträg liasämen di lade skräddarna.
 (Må det gaver att skynda sig). Vi får näck ta etc.

Ta se en kalamuta (= ta sig ett furs).
 Hann tar se till å ta en kalamuta.

Ta skabelu (= ta sed).

Fäll tar skabelu ätte varandra.

Ta tråed fän golled (= ta den bedagade för hennes
 pengars skull). Hann to etc.

Ta öl fän äramed (= supa och församma arbetet).
 Hann har tad öl etc.

Tia stilla länge å tiii eunto si näd (= uite saga etå dyfte). Ta sa honu? - Honu tåj de länge stuis å tiii sa honu eunto näd.

Tia å stappa näven i lommen (= tåga allå tå).
 Å e båt å tia etc.

Tjena pånja sämm en häst tåven (= tjåna pengar som grås). Haun tjener pånja etc.

Tjesa ti (= bry).

Dånn tjeste di hiinge ti i flere å (bryde de henne med i flere å), månn eunto ble daer näd jute å.

Tjånn i jånn sina laspo gåunge (= kånna sine pappeuimare). Ja tjånnar nås i jånn mina les etc.

Tjånn se sämm en kråga iblaun en lynn skadda (= kånna sig frånnande i sämskapet). Jesad å tjånnende me etc.

Tjånn se sämm en tjylinjånnu iblaun ånnja.
 (Se föreg.)

Tjånn se sämm tjennute juled onze vånner (= kånna sig överflådig).

Togga aved å valla vrant (= te dem ut).

Daun hann toggar aved å vallas vrant.

Togga kulau å ladda po nyl (= slappa sig upp på de gånger). Ja tror, du toggar kulau å laddar po nyl.

Trina lå låt saime larinnans kati (= komma tyst gående).
du triner etc.

Ta do å begravet i gräs å äppstån i äppelgård-våra bår
och begravet). Det, e duver Sjinnisen do? - Ja, hann e do
å begravet i gräs etc.

Ta en kagemann (el. pinne)

Hann va en saime kagemann, daun lise balle.

Ta fin får säcks nästån får sju (= vara elegant).

Hann va fin etc.

Ta famntanfiffi (el. ättakants) (= kunna lite ad
varje, vara "känstefäven"). Hann e då räkted famntan-
fiffi (el. ättakants), daun kaseu.

Ta gammal å bärja rojse näm d li saime koromungar
Ja, en e gammal nu å bärjar etc.

Va hite, itje tjuppl (= vara biligt kost).

Do va hite etc.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Va itjensl från naren ti tilia niidda (= hannu blott kost tid i tjänter). Hannu brukar va itjensl etc.

Va me, så Klammme hannu ble fudd.

Skä Bejnta me po jived? - Do e jived hannu klä va me, så Klammme hannu ble fudd.

Va me ä fullja Pär ti jover (= vara med på etc horn).

Skä du osse va me etc.

Va mod tron liasåmm jiddan (= geten).

Do e avti mad tron etc.

Va näd po len (= gå någorlunda an).

U, do e ja näd po len.

Va olja ti sinj ä sjiinj (= vara olika både tui såu cele utscendo). di va sysjen, måmm di va di med olja etc.

Va rig po lus ä laungu näjler (= vara foteig).

Hannu e rig etc.

Va sjuj ä plägas såmm skin pläga Jubb.

Hannu e så sjuj, så hannu plägas etc.

Ta solskott (= vara berusad).

Kann e då se det solskott.

Ta stor i kroen (= vara stor i orden).

Ja thor, du e stor i kroen.

Ta sysjenbarn ti Pan Hoving (= vara i slakt 'långt' etc).

Skinn di va i slakt? Jo, di va vist sysjenbarn etc.

Ta så fatia, så en emute har lus ti smallen.

Skiva så fatia, di skiva, så di hadde emute lus etc.

Ta saum två alna än itt stittje

di bäjje e saum etc.

Ta ndan blank ä runjan krank.

Kann e ndan blank etc.

Ta nde po å astraged (= vara ute och gå).

Go kvau! Ja så du e nde etc.

Ta äpproven me bodde fudder ä mule (= vara outpp-

fostrad). Gluttana där po stäud va äpprova me etc.

Ta än dän allen (= vara av den sortens folk).

Ja så du e än dän allen.

Ta än den skoffan. (se föreg.)

Vidda bodde nyt i nattagammalt (= vara väl under-
kattad, n. b. beträffande kläder). Kom vidd då bodde etc.

Vidda va en jirr en kung ti mäled (= vara träl).
Hann vidd näck, va hann jirr etc.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vatta kackelmen (= få ett barn).
Vidd du de, ad ti stel Svärens har kvinnan vatt kackelo-
nen.

Vanna lomman ämm (= kräsa).
Rata vanna di vad darr i supp, fittj hann gå ned i
vanna lomman ämm.

Honn va blåj sämm en melad sill.

Dånn e bånnalös liasåmm prästasättes.

Du e donum, sämm du e tjäck ti.

Du e donum sämm en spån.

Nån di hitta hann, va hann do sämm en tånk.

Hann e fatti sämm en tjärtjerutta.

Hann va fall sämm en alika.

Hann va gla sämm en spillmann.

Hann e hitt sämm i en bagaron.

Honn va innvidden sämm en vājjaus.

Hann e kalt sämm i itt tyvaboll.

De e blart sämm pulsespa.

Ja tror, du e kresen liasåmm krittens kån, nån
hann slag karaktuden.

Honn va len sämm en lütätte.

Hann va emte lig di aure sysjener; hann va lig
se sal liasåmm Lars Peters tjyting.

Honn va miller sämm en maremmiltj.

De va mårt sämm å titta en sue dan bag.

Dänu va rä säim daun va drau ä ite aletjarr.

Hann va rö säim en nyblappad Järbenu.

Hann va rö säim en stenkagebojare.

Hann e tual säim en komlestäng.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hann e starkt säim ite öj, säim darr eunte e
tärma i. (D. v. s. svag.)

Hann arbeja, så hann ble svit po panna säim
en hanna po knana. (Hänfull.)

Hann va stor säim halan tyjjuam. (= hann var
liteu tii väten).

Dänu va tonen säim en hylebissa.

Kann du jära de, e du varre ännu du e äppel-
lad ätte/ el. e du varre ännu en svare knana).

did va hann ha vätkämmer säim en gris i
ite höralam.

Honn e hal, så en kann ha kane po'na.

Harr hitt, så de horra brinnj örner.

De e hitt, så de muer. (Skän det ä kall.)

Harr e hitt, så kannen gavar.

Harr e hitt, så en kann staja flues po vajjama.

De e så kalt, så rommpay kann frys i kopp
po en.

De e kalt, så en kann ja tarrmatjull.

Hann e mager, så en kann rakna siebener po'ar.

Hann e mager, så solen sjines jinnær haserna po'ar.

De e så mært, så en får visa tann, ann en ha

fä sitt.

Honn e så söd, så en kann tappe häringj ä
ann en po'na.

De va så tust, så en kann hära lus hosta (el.
hära läpperna pissa i borsed).

2702

89

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

89

De jän haun lia tii sämm jäst blintjen.

Suseha me haun e prastis sämm ä spotta med väred

(= som all nu vatten på g'ärs).

Tuo möj, de e då sakel sämm amen i stjärstjen

(el. sakel sämm brännedinsflaskean so prastens

bor).

Lia titt sämmen jä'n bluitjar.

De jä'n hann lia titt etc.

Pravis sämmen i spotta mod väred (= som att slå vatten på
gäss). Inacka me hann e pravis etc.

Läkeet sämmen amen i tjäretjar (ef. sämmen braune-
vinsflaskkan po prästrens ber). Tho näj, de e da säkeel etc.

2702
 Sann du er næst hela dan å itt lant stitte
ndad roauer. (d. v. s. lange.)

Kann ser du mage ti' dans brageda (el. mage
ti' braga).

Mitt i varen den i Ancep.

Kan du vad ndaulaus i Springstoen?

LUNDEN
 FOLKMINNESBOK

2702

86

UNIVERSITÄT
BIBLIOTHEK
MÜNCHEN

Tillagg?

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

87⁸⁷

Batter äpp, sa kånngen ti' bagen.

Dan dan e nåd, darr spils nåd, sa tjarr-
rinjen, nån henn sto ned, så med, henn had-
de.

De bac ti, sa henn, sårnen fittij henn. (Hann
hade fir varen åe alderij saga tack. Så gav man
honom en ko, men också en utblet 'tallet'.
'De bac ti', sade han.)

De brea e ti' bagen, sa tjarrinjen, nån henn
fad stöulaskafte i ånnen.

La me se, sa dånne blivare.

Lived e tjant, sa dånne lise nunnaren. (Hvare
i Toarp, Okie sin.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

88

Arbete och möda är daglig föda.

Darr och själlnad på färsjäl.

De är döjden på jured, när de ligger i eden.

De är enute farled (= vänt) i säjla i auras
tjällvann.

De gör enute gres på allfarväg. (Om fläckor,
som jämt ha "suomet" med kalas, men som ändå
gi få haem.)

De sämm enute gör i är, kann sje te'are.

Di spär, männ di vär enute.

Dalles kalas, där enute mid glas går i
kras.

Dann sämm och kossen i lat för minjan
mad.

Dann sämm nyser fastare, för tus minjan
kvad.

En får plöja me di studa, en har.

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

89
81

Ku gaung e iunjen gaung, manen twa gaunga
klee en vane.

Ku ska emute jaura bogen ti' sin gud.

In flera barn i ett hus, in flera boner.

Kara jallper se sal.

Skar barned far in vilje frummen, sa gra-
de de emute.

Skar hoedet e an, har roden heli'afkan.

Skar Var karre sjityar ned sine fula, far
di van me se.

Tajen laung far lair burda tony.

Inkestand ar yukestand.

Stj^o me de, ta roven me de, gl^umm^u eunde d^um,
f^ur d^u ble^r du ena.

skuttinj i ^orninj: pissesattan so b^oved.

B^uter ^opp: sm^or i gr^oden.

De e b^odde visan i st^oved. (Lages om det,
som ^u pa var mans mun.)

De e latit f^ur m^uj. (Om n^ugot, som man
ej firt^ur.)

De klia i kag^ostan. (Om man ^u hung^orig.)

Di skalle hatt so m^ungen, s^o di tabbe
sm^ugen. (Om den, man n^unar n^ugot ut.)

Di vidd eunde mer ^u va en j^uer so en
pin^uj i j^uer d^um^u inj. (Om den, som v^uta l^ute.)

Di^u f^ur va eunde glas m^ust^ure. (Om den, som
st^ur i g^uset.)

De ^off^ora f^ur ^u du n^ur altared. (Om
den, som sp^uller n^ugot, innan han n^ur fra^u.)

2702

UDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

91

de enute så val jort, så e de val ment.
gå himm å loj; de å hull nåd gammelt po
de!

Gå himm å roge de å kamm i jann, nån dr
får sjøjj!

Hann jir enute åtte, ann en så tamper
hann so naeken.

Hann hann få en hal do å grina. (Orn den
som å "poli" i monnen?)

Ja ska ji de en glosa; dan e holl so din
hossa.

Jån du de, e du do dous kattunge!

Mars å matta e itt gata fæastav.

Me lojn å ault. ("Hann sa, ad de hadde kais-
tad tjuge fiksdaler, manne de va naek me lojn
å ault?")

Min far va enute præst, å daffer sir ja ed enute
twa gånge.

2702

UNIVERSITY OF MINNESOTA

92⁷³

Stu ridd komu se imjen da. (Hennes barnbord
ai medelbail företläende.)

Stän de kájua, e de bälst ä jánsaunm dijen
i Tjuvveuhau: där lan di de kájua.

Rájua, kájua bälter, soles káunnes ätte.

Lidde du i sjön? (Tiu een som beklager sig
utan orsak.)

Annun ja så sto po hoedet, skalle ja enute
kenna jánsa de.

Blåsa i sauma piva (= håla kop).

De blåser alla i sauma piva.

Bullta po se, så enute varmen ska ta i jurnam (= ta mycket på sig, nå det är varmt). Han bulltar po se, så enute varmen ska ta i jurnam.

Enute ha sa meed, en kann låjja po sin nagel (= vara mycket beröskrad). Han hadde enute så meed, kann kenne låjja po sin nagel.

Enute kamma, fannan mässem ende (kamma för sent). Han kamma enute etc.

Enute va jadvanes å se (= ej vara rask). Han e enute nåd vidare jadvanes å se.

Få en klittj po se (= bli kåd för något ofördelaktigt). Han har fåd en klittj po se.

Gå saum en skulle gå i joren (= gå ut med stånd etc.). Han jittj saum kann skulle gå i joren.

Ma itt mygla (= mystan) i annen, sa en emte kann
sidda (= springa omkring dagen lang utan att uträta
något). Känn kan itt mygla i annen, sa kann em-
te kann sidda.

Ma sajd site sista gonate (= vara det).

Känn kan sajd site sista gonate fan länge in.

Java mader i re (= ata utan matro).

Täma de, vi Ma väl emte java mader i
vår.

Jya, sa de står upp i halven po en.

Känn jör, sa de sto upp i halven po kann.

Konna antan jö alla gala (= vara tyglaten).

Känn kann antan jö alla gala.

Känna bagate liasann tennt ol. (Det
besta det sades ju från fört.)

Känna saun i itt mysan (= komma helt
osamt).

Kamma ti' sitt kassum korumpar.

dua me hal vinnj (med halst kesked).

Hann luer allti me hal vinnj.

dua me kinstängen. (se föreg.)

Räja siedomu. (Om regu på brudpar.)

De räjar siedomu so dänna.

Se ud sämm dan fär lilejulaftean (= se upp-
stave och ordnat ut.) Dan så ud i stuan sämm
dan fär lilejulaftean.

Se ud sämm en hadde liffed it' ai i joren
(= se beklagansvärd ut.). Hann så ud, sämm konen
hadde liffed it' hett ai i joren.

Springja så tärna trestas.

Hann spraut, så tärna di trestas so hann.

Pia äpp kläckan nie, annan de e dan anna

g. Hann stier äpp kläckan nie etc.

Trilla i koll (= få barn).

Hu kan karrinjau trilla i koll i jann.

Trilla nån. (Påges de gōra, för vilka det lysa för tredje gången.) De trilla nån i tjantjan i da, man de hördes enute nåd vidare, får dan va itt par andra å to i mod dänn (d. v. s. ett par andra, för vilka det lyfte för första gången). De trilla nån i tjantjan i da, å de braga farled, får dan va minja å to i mod dänn.

Va en räkti fati par brickser.

Kann e en etc.

Va fati, så en enute kan en sjilling ti
husasallva. Kann e så fati, så kann kan enute etc.

Va kånner å dynan å i bosse.

Kann e kånner å dynan å i bosse (= det kan gåt tåbaka för honom).

2702

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 97

97

Va äppe, minjan Nim fad skona po (= ha stigit
tidigt upp). Imänes va ja äppe, minjan etc.